

סדר מועד | מסכת תענית ט"זכ"ב | שבת פרשת מקץ | כ"דל' כסלו תשפ"ב (28 נובמבר - 4 דצמבר 2021)
Seder Moed | Masechet Ta'anit 16-22 | Shabbat Parashat Miketz | 24-30 Kislev (Nov. 28 - Dec. 4)

Daf 16: ASHES ON THE HEAD

דף ט"ז: אפר על הראש

The Talmud recounts that when prayers were recited on *ta'aniyot* (fast days), ashes were placed on the heads of all those praying. Why was this done? Some explain that the ashes were a reminder of the great merit of Avraham Avinu, who, in fulfillment of God's instructions, was willing to bind his son Yitzchak and scorch him on the *mizbe'ach* (altar) until he became ashes. Ashes were not placed only on the worshippers' heads, but also on the *aron hakodesh* (holy ark). The Talmud explains that this was done because when *B'nei Yisrael* suffer affliction, God Himself joins in their pain. In symbolic display of God's sharing our sorrow, ashes were placed on the *aron hakodesh*.

התלמוד מספר, שבשקיו מתפללים תפלות בתעניות, היו מניחים אפר על ראשו של כל אחד מהמתפללים. מדוע עשו כן? יש מסבירים, שמניחים אפר על הראש כדי להזכיר את הזכות הגדולה של אברהם אבינו, שרצה לעקד את יצחק בנו ולשרוף אותו על המזבח, עד שיהיה אפר, כי כך אמר לו הקב"ה. לא רק על הראש הניחו אפר, אלא גם על ארון הקודש. התלמוד מסביר שעשו כן, מפני שבשבני ישראל שרויים בצער, גם הקב"ה, כביכול, מצטער עמם ולכן מניחים אפר על ארון הקודש.

Daf 17: WHEN DOES A KOHEN REQUIRE A HAIRCUT?

דף י"ז: מתי צריך כהן להסתפר?

It is written in the Torah that *kohanim* who served in the *Beit HaMikdash* were prohibited from growing their hair long. What constitutes hair that is too long? Or, in other words, how often are *kohanim* required to take a haircut?

The Talmud teaches us that [ordinary] *kohanim* in the *Beit HaMikdash* need to cut their hair every 30 days. From what source do we learn this requirement? From the interpretation of two Biblical verses. In the book of Ezekiel (44:20) it says the following about *kohanim*: "*u'pera lo yeshaleychu*" – Meaning, "*pera*," long hair; "*lo yeshaleychu*," they should not grow.

Regarding a *nazir* (religious ascetic), the Torah states, in *Sefer Bamidbar* (6:5): "It shall be sacred, and he shall allow the growth of the hair of his head to grow wild." The *nazir* is required to grow longer hair. How much time is a *nazir* required to grow hair? Thirty days. If so, we know that according to the Torah, a person who does not cut their hair for more than 30 days is considered to have allowed their hair to grow "*wild*." As such, *kohanim* were required to cut their hair once every 30 days, since it is written in the verse regarding the *kohanim* "*u'pera lo yeshaleychu*."

אנו מדברים על הכהנים שעבדו בבית המקדש, שבתורה כתוב, שאסור להם לגדל את שערות ראשם באפן שתהינה גדולות מדי. מהן שערות גדולות? או במלים אחרות- כל כמה זמן עליהם להסתפר?

התלמוד מלמד אותנו, שכהן העובד בבית המקדש, צריך להסתפר כל שלשים יום. מהיכן יודעים זאת? על ידי דרשה בין שני פסוקים. בספר יחזקאל נאמר כך על הכהנים: "ופרע לא ישלחו". כלומר, "פרע" - שער גדול, "לא ישלחו" - לא יגדלו.

לגבי נזיר כתוב בתורה (במדבר פרק ו'): "קדש יהיה, גדל פרע שער ראשו". הוא צריך לגדל את שערותיו. כמה זמן צריך נזיר לגדל שערותיו? שלשים יום. אם כן, אנו יודעים, שמי שאינו מסתפר שלשים יום, הרי הוא מגדל "פרע". לכן הכהנים צריכים להסתפר אחת לשלשים יום, שהרי כתוב בפסוק על הכהנים "ופרע לא ישלחו".

Daf 18: TRAJAN'S DAY

דף י"ח: "יום טוריינוס"

The Talmud relates that a *Yom Tov* (holiday) once was celebrated on 12 *Adar* known as "Trajan's Day." On this day no fasts were permitted and, therefore, it was deemed a quasi-*Yom Tov*. The holiday dates back to when the Romans ruled over *Eretz Yisrael*. They discovered that the king's daughter had been murdered near the city of Lod. The Romans immediately made the decision to kill all of the people who lived in Lod, because they were certain one of Lod's residents had killed the princess.

התלמוד מספר שפעם היו עושים יום טוב בי"ב באדר, וקראו לו "יום טוריינוס". ביום זה לא צמו ולכן הוא נקרא "יום טוב". הרקע לעניין הזה היה שלפני שנים רבות, בשלהי המאה הראשונה לספירה, גילו יום אחד שהבת של המלך נרצחה ליד העיר לוד. מיד החליטו הרומאים, להרג את כל האנשים שגרים בלוד, כי היו בטוחים שאחד מהם רצח את בת המלך.

Two righteous men resided in Lod. They went to see Roman officer Trajan and said: "Do not kill everyone. We murdered the king's daughter." By doing so, they asked that the rest of the Jews be spared from death. (In truth, the pair of brothers had not actually killed the king's daughter.) Before they were executed, the brothers said to the Roman officer: "You should know, that if you kill us, you will be punished for doing so." But the officer did not heed their words, and had them killed anyway. Two Roman officials promptly arrived and killed Trajan by striking him in the head with a club.

בעיר לוד התגוררו שני אחים צדיקים, והם באו אל השר טוריינוס ואמרו לו: "אל תהרג את כלם. אנחנו רצחנו את בת המלך". בכך הם בקשו להציל את כל היהודים, שלא יהרגו, למרות שבאמת הם לא הרגו את בת המלך. לפני שהרגו אותם, אמרו האחים לשר הרומאי: "דע לה, שאם תהרג אותנו אתה תענש על כך". אך הוא לא שמע לדבריהם והרג אותם. מיד אחר כך, הגיעו שני שרים רומאים, הכו באלה על ראשו והוא מת במקום.

In honor of the tremendous joy experienced by the Jews of Lod upon their salvation, the *chachamim* decreed that 12 *Adar* be made a *Yom Tov*, a day of celebration. After many years, *Am Yisrael* suffered tragedy on that day, and so the *Yom Tov* was canceled.

לרגל השמחה הגדולה שכל יהודי העיר לוד נצלו, קבעו חכמים שייעשו יום טוב בי"ב באדר. אחרי שנים רבות ארעה צרה לעם ישראל ביום זה, ולכן בטלו את היום-טוב.

DAF 19: THE COMMUNAL FAST AND THE RAIN

דף י"ט: התענית והגשם

What is the ruling in the following case: There had been a severe drought. As a result, the *beit din* had no choice, but to declare a *ta'anit tzibur* (communal fast). The *beit din* dispatched emissaries with a special announcement to be posted throughout the streets: "Tomorrow, Monday is a *ta'anit tzibur* on account of the absence of rainfall." Then, behold, on Sunday night bountiful rains of blessing fell. Everyone was happy and content.

מה הדין אם יש בצרת קשה, ובית דין החליטו שאין ברירה, חייבים לגזור תענית צבור? בית הדין הוציא הודעה מיחדת, כרזים הופצו ברחובות: "מחר, יום שני, תענית צבור מפני עצירת גשמים". והנה, ביום ראשון בלילה, החלו לרדת גשמי ברכה, וכולם שמחים ומאשרים.

What happens to the *ta'anit tzibur* decreed for the following day? Do they cancel it? Rabbi Eliezer said: "Yes! The misfortune was eliminated, so the *ta'anit tzibur* is canceled." Even if rain falls on the morning of the *ta'anit* they need not complete the fast. Only if the fast began and rain started to fall in the afternoon, does the fast continue through the end of the day.

מה עם תענית הצבור שקבעו למחר? האם מבטלים אותה? רבי אליעזר אומר - כן! הצרה התבטלה, אז גם התענית מתבטלת. אפילו אם ירד גשם בבוקר התענית - מפסיקים להתענות. רק אם התחילו להתענות, ואחר הצהרים החל לרדת גשם, אז כבר מסיימים את התענית עד סוף היום.

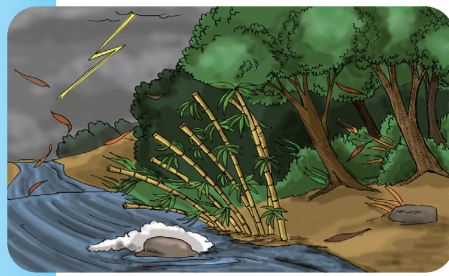

DAF 20: SOFT AS A REED, AND HARD AS A CEDAR

דף כ"ז: רך כקנה וקשה כארז

Rabbi Elazar son of Rabbi Shimon bar Yochai, said: “A person should always be soft like a reed, and should not be hard like a cedar.” What do these words mean? Rabbi Elazar intended to say that a person needs to be lenient and open to concede; pleasant with people, and not prideful, or arrogant. In other words, a person should behave like a reed, a plant that is soft and short, and when the wind blows, it bends, and does not remain conceitedly standing. Likewise, a person ought not be uncompromising, stubbornly sticking to one’s opinion regarding every matter.

אמר רבי אלעזר בנו של רבי שמעון בר יוחאי: “לעולם יהיה אדם רך כקנה ואל יהיה קשה כארז.” מה פונת דבריו? רבי אלעזר מתכוון לומר, שאדם צריך להיות ותרו, נח עם הבריות, ולא להתנאות. צריך להיות כמו קנה סוף, שהוא עץ רך ונמוך, וכשהרוח נושבת הוא מתכופף, ואינו נשאר לעמד בגאון. כך אדם אינו צריך להקפיד ולעמד על שלו בכל דבר.

לעומת זאת, אדם צריך להיות נח עם הבריות, ולא להתנאות. צריך להיות כמו קנה סוף, שהוא עץ רך ונמוך, וכשהרוח נושבת הוא מתכופף, ואינו נשאר לעמד בגאון. כך אדם אינו צריך להקפיד ולעמד על שלו בכל דבר.

Am Yisrael are likened to reeds, which when cut short, grow back again and again — as long as they are not uprooted from the ground. When a strong gust of wind blows, the reed does indeed move and sway with the wind. However, the reed does not become uprooted or break. Rather, the reed bends, and then later, returns to stand upright. The same is true of *Am Yisrael* — they suffer numerous tragedies, but never break. Thank God, in the end, the Jews always remain standing.

עם ישראל נמשל לקני סוף. קנה סוף שמקצרים אותו, גדל שוב ושוב, כל עוד לא עקרו אותו מהאדמה. אם נושבת רוח חזקה, הוא אמןם נע ונד ברוח, אך אינו נעקר ואינו נשבר, אלא מתכופף ואחר כך חוזר לעמד. כך גם עם ישראל, סובל צרות רבות, אבל אף פעם אינו נשבר, ב"ה בסוף תמיד היהודים חוזרים לעמד.

Daf 21: NACHUM OF GAMZU

דף כ"א: נחום איש גמזו

There was a *Tanna* whom everyone referred to as “*Nachum, Ish Gam Zo*” (man of “This too”). Nachum was given this nickname because regardless of what happened to him, he would say “*Gam zo l'tova*” (This too is for the best). Nachum believed in God and trusted that everything He does is in our best interest. Even if things look bad, they are actually good, since they are meant to be for our benefit.

לאחד התנאים קראו נחום, והכל קראו לו “נחום איש גמזו”. מפני שעל כל דבר שארע לו, היה אומר “גם זו לטובה”, כי האמין בקב”ה ובטח בו, שכל מה שהוא עושה זה לטובתנו, ולכן, גם דברים שגוראים רעים, באמת טובים הם מפני שהם נועדו לטובתנו.

Once, Nachum was sent to bring a chest of diamonds as a gift for the king. But, on the way, the diamonds were stolen. The thieves replaced the stolen valuables with dirt so that no one would feel that the box had been emptied. Nachum went before the king and when the king discovered that the Jews had presented him with a carton of dirt, he got angry and wanted to have Nachum executed. But Nachum still said: “*Gam zo l'tova.*”

מספר התלמוד, שפעם אחת שלחו את נחום איש גמזו לתת ארגז יהלומים מתנה למלך, אך בדרךבו גנבו גויים את היהלומים והכניסו במקומם עפר, כדי שלא ירגיש שהארגז התרוקן. בא נחום לפני המלך, וכשהמלך גלה שהיהודים הביאו לו עפר, הוא התרגז ורצה להרג את כלם, ונחום צדין אמר: “גם זו לטובה.”

Then, *Eliyahu HaNavi* disguised himself as one of the king’s servants and said to the king: “Sire, perhaps this is special dirt, like that of Avraham Avinu. When one throws it in battle it is transformed into arrows.” The king’s servants went out and tested the dirt and a miracle happened ... the dirt turned into arrows. The king was very happy. Everyone understood that the robbery was for the best. The king was even more pleased with the unique gift of miraculous dirt than he would have been with diamonds. So, for now, the king loved the Jews.

אז התחפש אליהו הנביא לעבד של המלך ואמר לו: “אדוני, אולי זה עפר מיחד כמו של אברהם אבינו, שדורקים אותו במלחמה והוא נהפך לחצים?” באמת בדקו את העפר, ונעשה נס והוא נהיה לחצים. המלך שמח מאד והכל הבינו שהגנבה של היהלומים הייתה לטובה, כי המלך שמח בגנשק המיוחד, יותר מאשר ביהלומים, וכעת הוא אוהב את היהודים.

Daf 22: HOW CAN RAINFALL BE STOPPED?

דף כ"ב: כיצד עוצרים את הגשמים?

Imagine non-stop rain. Night and day, week after week. At first, it's nice, then it gets annoying because the roads are ruined and it is impossible to freely move from place to place, making it difficult to purchase food. In addition, there are some places where too much rainfall poses a real danger.

The Talmud states that when an excessive amount of rain falls in the land of Bavel (Babylonia), it could endanger human life. Since Bavel is a low-lying region, when huge amounts of water accumulate there, people are liable to drown. This situation is extremely dangerous, and requires both fasting and prayer.

When the *Beit HaMikdash* stood, if an excessive amount of rain fell, an amount that could endanger human life, the *kohanim* would make a request of the people of the "ma'amad" (Temple watch): "While you fast and afflict yourselves, please pray for the rain to stop."

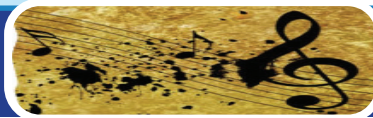

תארו לכם שיורד גשם בלי הפסקה. לילה, לילה, יום, לילה, יום, שבוע ועוד שבוע. בהתחלה זה נחמד, אחר כך זה כבר מרגיז, כי הדרךים מתקלקלות ואי אפשר לעבר ממקום למקום, וקשה לקנות אכל.

יש מקומות שבהם ירדת גשמים רבים מדי, מסכנת ממש. התלמוד אומר, שגשמים רבים שיורדים בארץ בבל, מסכנים חיי אדם, מפני שארץ בבל נמוכה והמים הרבים מצטברים בה ונאנשים עלולים לטבע. מצב זה מסכן מאד, וצריך להתענות ולהתפלל.

בזמן שבית המקדש היה קיים, אם היה יורד גשם שמסכן את חיי האנשים, היו הכהנים מבקשים מאנשי ה"מעמד": בשאתם מתענים וצמים, אנא התפללו שיפסיקו הגשמים.

D'VAR TORAH: PARASHAT MIKETZ

דבר תורה: פרשת מקץ

As the famine overtook *Eretz Yisrael*, Ya'akov understood he needed to send his sons back to Egypt. Ya'akov told them to take "mi'zimrat ha'Aretz ... and carry them down [as a gift] for the man." What were the "zimrat ha'Aretz" that Ya'akov asked his sons to take down with them to Egypt? According to *Targum Onkelos*, the phrase refers to "choice products of the land", i.e., the best fruits and produce grown in *Eretz Yisrael*. Rashi puts forth the same idea, writing that the phrase comes from the word "zimra" (song, praise), from the fact that everyone sings the praises of this produce when it enters the world. In contrast, Rabbi Nachman of Breslov explained the phrase *zimrat ha'Aretz* to literally mean song and praise. He understood the verse to be referring to be a special *niggun* (melody) that Yaakov sent with his sons, out of his faith in the power of this melody to soften everyone's hearts: "Know that Ya'akov Avinu ... sent with them the melody of *Eretz Yisrael* and that is the meaning of the secret 'take from mi'zimrat ha'Aretz in your instruments,' referring to song and melody.

בשהרעב גובר בארץ ישראל, מבין יעקב שהוא חייב לשלח את בניו בשנית למצרים. הוא אומר להם שיקחו- "מזמרת הארץ... והורידו לאיש".

מהי אותה "זמרת הארץ" שבקש יעקב שיוורידו למצרים? ע"פ תרגום אונקלוס הפונה היתה ל"שבח הארץ", והיינו לפרות טובים הגדלים בארץ ישראל, וכך גם משמע ברש"י שכתב שלשון "זמרה" בא מקור שיהכל מזמרים עליו בשהוא בא לעולם. לעמת זאת, רבי נחמן מברסלב באר את הבטוי 'זמרת הארץ' מלשון שיר וזמרה, והבין שמדבר בנגון מיוחד ששלח יעקב עם עשרת בניו, מתוך אמונה בכוחו של השיר הנכבול לרפך לבו של כל אדם: 'דע, כי יעקב אבינו... שלח עמם נגון של ארץ ישראל וזה סוד קחו מזמרת הארץ בכליכם' בחינת זמר ונגון."

חג אורים שמח!

Best Wishes for a bright & joy-filled Festival of Lights — From our family to yours

FOUNDER & EDITOR-IN-CHIEF: **MEIR JAKOBSON**
 EDUCATIONAL DIRECTOR & EDITOR: **RABBI AVI RATH**
 BOARD CHAIRMAN: **HAIM FREILICMAN, C.P.A.**
 תלמוד ישראלי

TALMUD ISRAELI—DAF YOMI FOR US
 112 W. 34TH ST., 18TH FL • NY, NY 10120
 SPONSORED BY:
MEDISON

GAL NAOR: CHAIR, DAF YOMI FOR US
Yael SCHULMAN: DIR., DAF YOMI FOR US
 www.talmodisraeli.org • yael@talmodisraeli.co.il
TEL. 914/413-3128